

Sygn. akt I C 1001/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 listopada 2018 roku

Sąd Okręgowy w Warszawie I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Ewa Ligoń-Krawczyk

Protokolant: sekr. sądowy Katarzyna Maciaszczyk

po rozpoznaniu w dniu 30 listopada 2018 roku w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa P. B. i L. B.

przeciwko (...) Bank (...) S.A. z siedzibą w W.

o zapłatę

I. oddala powództwo,

II. zasądza od P. B. i L. B. na rzecz (...) Bank (...) S.A. z siedzibą w W. kwotę 5.417 (pięć tysięcy czterysta siedemnaście i 00/100) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu.

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 26 września 2017 roku P. B. i L. B. wnieśli przeciwko (...) Bank (...) S.A. z siedzibą w W. o zasądzenie od pozwanego na rzecz powodów solidarnie kwoty 90 035,16 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty z tytułu dotychczas spłaconych rat kredytu oraz kwot pobranych przez pozwanego tytułem uruchomienia kredytu oraz opłat okołokredytowych, których wysokość ustalana była w oparciu o nieważne na podstawie art. 58 k.c. w zw. z art. 69 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku prawo bankowe i abuzywnych w rozumieniu art. 385¹ k.c. postanowień. Ponadto powodowie wnieśli o zasądzenie od pozwanego na rzecz powodów solidarnie zwrotu kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego oraz wydatków pełnomocnika.

Powodowie wskazali, że na podstawie wzorca umowy o kredyt hipoteczny w dniu 15 maja 2007 roku zawarli z pozwanym umowę kredytu nr (...) w wykonaniu której bank udzielił im kredytu w kwocie 150 850 CHF. Możliwość wpływu powodów na treść umowy ograniczona została do określenia kwoty kredytu oraz okresu kredytowania. Postanowienia umowy kredytu § 2 ust. 1 i 2 oraz § 6 ust. 1, w zakresie w jakim odsyłają do kursów kupna i sprzedaży waluty obcej ustalonej przez bank spełniają wszystkie przesłanki niezbędne do uznania ich za abuzywne, albowiem zostały jednostronnie ukształtowane przez bank i narzucone powodom, powodowie nie mieli rzeczywistego wpływu na treść postanowień wzorca umowy, postanowienia nie regulują głównych świadczeń stron umowy o kredyt, postanowienia nie są jednoznaczne, gdyż nie precyzują żadnych obiektywnych, sprawdzalnych kryteriów, przesłanek, warunków ani czynników, które miałyby wpływać na sposób określenia przez bank wysokości kursów kupna i sprzedaży walut, są sprzeczne z dobrymi obyczajami rażąco godząc w równowagę kontraktową stron poprzez przyznanie bankowi uprawnienia do jednostronnego, swobodnego kształtowania kursów kupna i sprzedaży, a także rażąco naruszają interes konsumenta obciążając powodów w całości ryzykiem kursowym, ale również ryzykiem całkowicie dowolnego, arbitralnego kształtowania kursu kupna i sprzedaży waluty przez bank. W ocenie powodów

umowa zawarta z bankiem była sprzeczna z treścią przepisów ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku prawo bankowe (art. 69 ust. 1 i 2 pkt. 2, 4 i 5). Strona powodowa wskazała również, iż umowa narusza art. 358 § 1 k.c. w zw. z art. 9 ustawy dnia 27 lipca 2002 roku prawo dewizowe, albowiem zgodnie z obowiązującą wówczas zasadą walutowości, zobowiązania pieniężne mogły być wyrażone wyłącznie w PLN. Nadto zdaniem powodów umowa jest nieważna gdyż stosunek prawny łączący strony jest sprzeczny z naturą stosunku zobowiązaniowego w zakresie w jakim przewiduje, że kwota kredytu jest waloryzowana kursem CHF, arbitralnie i jednostronnie określanym przez pozwanego, jak również stosunek prawny łączący strony jest sprzeczny z istotą waloryzacji, albowiem przewidujące waloryzację postanowienia są skrajnym nadużyciem zasady swobody umów (pozew k. 2-6v).

W odpowiedzi na pozew z dnia 20 listopada 2017 roku (...) Bank (...) S.A. w W. wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od powodów na rzecz pozwanego zawrotu kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Pozwany w uzasadnieniu odpowiedzi na pozew stanął na stanowisku, że umowa kredytu jest ważna, zaś roszczenie powodów powinno zostać oddalone w całości jako bezzasadne. W ocenie banku postanowienia umowy kredytu nie kształtują praw i obowiązków powodów w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, jak również nie naruszają ich interesów, dlatego też nie ma podstaw aby uznać je za bezskuteczne. Wyeliminowanie z umowy kredytu kwestionowanych postanowień nie prowadzi też w ocenie pozwanego do nieważności umowy. Powodowie nie mają racji twierdząc, że kwota kredytu wskazana w umowie winna być wyrażona w złotych i to od niej należy pobierać odsetki. Pozwany wskazał, że wbrew zarzutom powodów sformułowanie zasad spłat rat kredytu jest jasne. Ponadto nie można uznać, że poprzez odesłanie do tabeli kursów, system spłat rat jest niejasny. Pozwany sprzeciwia się poglądowi powodów, w którym twierdzą, że zawarcie umowy kredytu było sprzeczne z zasadą walutowości, z uwagi na fakt, iż w toku wykonywania umowy nie dochodziło do świadczenia w CHF, a rzekomo tylko taki stan pozwalałby na uznanie, że zawarcie umowy kredytu stanowiło obrót wartościami dewizowymi. W ocenie banku, powodowie opierają swoje wywody w oparciu o błędne założenie, że umowa kredytu dotyczy kredytu w złotych, zaś w umowie zawarta jest klauzula waloryzacyjna, bowiem zobowiązanie z umowy zostało określone w we frankach, natomiast kwota zobowiązania nie może być waloryzowana frankami szwajcarskimi. Pozwany stwierdził, że nie mają racji powodowie twierdząc, iż umowa kredytu jest sprzeczna z naturą stosunku zobowiązaniowego poprzez zawarcie w umowie mechanizmu waloryzacji, a równocześnie sprzeczna z naturą waloryzacji. Niezależnie od powyższego pozwany podniósł zarzut przedawnienia roszczenia powodów (odpowiedź na pozew k. 67-104).

Powodowie w replice na odpowiedź na pozew z dnia 22 grudnia 2017 roku podejmując polemikę z twierdzeniami strony pozwanej zaprezentowanym w uzasadnieniu odpowiedzi na pozew, podtrzymali stanowisko zaprezentowane w pozwie. Odnośnie zarzutu przedawnienia roszczenia wskazali, że nie zasługuje on na uwzględnienie, jak również stanowi nadużycie prawa podmiotowego (replika na odpowiedź na pozew k. 252-258v).

Pozwany w piśmie procesowym z dnia 12 lutego 2018 roku stanowiącym odpowiedź na replikę powoda podtrzymał wnioski, twierdzenia i zarzuty podniesione w odpowiedzi na pozew (pismo procesowe k. 262-290).

Do zamknięcia rozprawy strony podtrzymywały swoje dotychczasowe stanowiska w sprawie.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Małżonkowie P. B. oraz L. B. w dacie ubiegania się o udzielenie kredytu mieszkaniowego w (...) Banku (...) S.A. (obecnie (...) Bank (...) S.A.) posiadali wykształcenie wyższe (...). Powód zatrudniony był na podstawie umowy o pracę w (...) Sp. z o.o. natomiast powódka w spółce akcyjnej (...) (**dowód:** wniosek k. 122-124).

W dniu 6 marca 2007 roku P. B. oraz L. B. złożyli w D. Banku wniosek o udzielenie kredytu na okres 18 lat w wysokości 337 000 zł w walucie CHF na zakup lokalu mieszkalnego położonego w W. przy ul. (...). Powodowie we wniosku nie wskazali zaangażowania środków własnych w zakup lokalu mieszkalnego. Jako docelowe zabezpieczenie kredytu powodowie zaproponowali hipotekę na kredytowanej nieruchomości oraz ubezpieczenie kredytu, jako przejściowe zabezpieczenie umowy. Powodowie we wniosku wskazali, iż uzyskują łączny dochód w kwocie (...) zł oraz posiadają

zgromadzony majątek w postaci kwoty (...)zł na rachunkach bankowych oraz nieruchomości o wartości rynkowej (...)zł. Powodowie w dacie ubiegania się o kredyt nie posiadali zaciągniętych innych kredytów mieszkaniowych, lecz korzystali z pożyczek i kredytów na kwotę 1 980 zł, jak również posiadali inne zobowiązania względem banku na kwotę 15 000 zł (**dowód:** wnioski k. 122-124).

Doradca kredytowy (...)Bank przedstawił powodowi oferty kredytu we frankach i w złotych, obie oferty z wkładem własnym. Powodowi zaprezentowano na jego życzenie symulację wzrostu kursu franka szwajcarskiego. P. B. został poinformowany, że zaciągając kredyt nie musi wносить wkładu własnego, który może zainwestować. Powód po dokonaniu własnych wyliczeń, podjął decyzję o rezygnacji z wpłaty wkładu własnego i inwestycji środków, które na ten cel mogły zostać przeznaczone w fundusz inwestycyjny. Ponadto P. B. zdecydował się na kredyt mieszkaniowy we franku szwajcarskim w pozwanym banku, albowiem była to dla niego najkorzystniejsza oferta zakładając, że kurs franka nie wzrośnie, a jednostki uczestnictwa w funduszu będą przynosić zyski. Powód nie interesował sposób ustalania przez bank kursu franka szwajcarskiego, chcąc zaciągnąć kredyt zwracał uwagę jedynie na kurs franka, koszt kredytu i wysokość raty (**dowód:** przesłuchanie P. B. protokół k. 315-316 – 00:02:41-00:18:04, przesłuchanie L. B. protokół k. 316 – 00:18:04-00:19:42).

Powodowie posiadali możliwość negocjacji kursu waluty obcej w przypadku wypłaty kredytu lub transzy w złotych. Klienci mieli możliwość wynegocjowania kursu korzystniejszego niż ustanowiony w tabeli kursowej banku. Wynegocjowany kurs waluty zostałby umieszczony w ostatnim punkcie tabeli umowy (**dowód:** zeznania A. P. protokół k. 312-313 – 00:02:39-00:29:05).

P. B. posiadał zdolność kredytową na kwotę 600 000 zł (**dowód:** przesłuchanie P. B. protokół k. 315-316 – 00:02:41-00:18:04, przesłuchanie L. B. protokół k. 316 – 00:18:04-00:19:42).

Składając w dniu 6 marca 2007 roku wniosek kredytowy powodowie pisemnie oświadczyli, że po zapoznaniu się z przedstawionymi przez bank warunkami udzielania kredytu mieszkaniowego zarówno w złotych, jak i w walucie CHF, symulacjami wysokości płatych rat zarówno w złotych, jak i w walucie obcej są świadomi ryzyka kursowego związanego z zaciągnięciem kredytu w walucie obcej mogącego mieć wpływ na wysokość płatych przez nich rat kredytu w okresie kredytowania i decydują się na zaciągnięcie kredytu w walucie CHF. Ponadto w kolejnym oświadczeniu powodowie oświadczyli, że zostali poinformowani przez bank o ryzyku związanym z oprocentowaniem kredytu mieszkaniowego zmienną stopą procentową oraz że są świadomi ponoszenia tego ryzyka w przypadku zaciągnięcia kredytu oprocentowanego zmienną stopą procentową (**dowód:** oświadczenia k. 126-129).

P. B. oraz L. B. zawarli w dniu 15 maja 2007 roku z (...) Bank (...) Spółką Akcyjną w W. umowę kredytu denominowanego nr (...) \ (...) na mocy której bank udzielił kredytobiorcom kredytu w wysokości 150 850 CHF (pkt 2 – kwota i waluta kredytu) na zakup lokalu mieszkalnego oraz miejsca parkingowego położonych w W. w budynku przy ul. (...) (pkt 8 i 10). Okres kredytowania strony w umowie ustaliły na 276 miesięcy, przy czym ostateczny termin spłaty kredytu nastąpić miał 4 lipca 2030 roku (pkt 3). Oprocentowanie kredytu zgodnie z umową miało być zmienne – 3,18% w stosunku rocznym, natomiast marża banku zawarta w oprocentowaniu kredytu wynosiła 0,80% (pkt 5).

Jako ostateczny termin wypłaty kredytu/transzy strony wskazały 10 lipca 2008 roku. W umowie w pkt 14 wskazano dwa numery rachunków bankowych w celu wypłaty kwoty kredytu (jeden należący do dewelopera, drugi do kredytobiorców), w pkt 15 numer rachunku w celu obciążania rachunku kolejnymi ratami spłaty kredytu, w pkt 16 numer rachunku w celu spłaty rat kredytu i zadłużenia przeterminowanego, w pkt 17 umowy wskazano numer wewnętrznego rachunku bankowego służącego do wcześniejszej spłaty kredytu. W punkcie 19 umowy wskazano łączny koszt udzielenia kredytu w PLN oraz kurs CHF 2,3350 zł.

Kredyt zabezpieczony został hipoteką kaucyjną do kwoty 226 275 CHF oraz hipoteką łączną na nieruchomościach stanowiących przedmiot kredytowania, cesją praw z polisy ubezpieczeniowej od ognia i innych zdarzeń losowych, wekslem in blanco, pełnomocnictwem do rachunku w banku, cesją praw z umowy z deweloperem oraz blokadą

jednostek uczestnictwa w funduszu inwestycyjnym w wysokości 94 400 zł wraz z pełnomocnictwem na rzecz banku (pkt. 11 oraz 12 umowy).

W warunkach umowy (§ 2 pkt 1) strony ustaliły, że bank udziela kredytobiorcy kredytu w kwocie i walucie określonej w pkt 2 tabeli na maksymalny okres ustalony w pkt 3 tabeli. Kwota kredytu mogła być wykorzystana przez kredytobiorcę wyłącznie na cel określony w pkt 8 tabeli. Zgodnie w warunkami umowy (§ 2 pkt 2) kwota kredytu będzie wypłacona kredytobiorcy jednorazowo lub w transzach zgodnie z zapisami pkt 2 tabeli po spełnieniu warunków do wypłaty kredytu/transz kredytu na podstawie dyspozycji kredytobiorcy wypłaty kredytu/transzy kredytu złożonej najpóźniej na dwa dni robocze przed planowaną wypłatą. Wypłata następuje zgodnie z harmonogramem wypłat stanowiącym załącznik nr 1 do umowy. Zmiana harmonogramu wypłat w okresie określonym w pkt 2 tabeli w zakresie terminu wypłaty kredytu/transz kredytu oraz ich wysokości następuje za zgodą banku na podstawie jednostronnej dyspozycji kredytobiorcy i nie wymaga zawarcia aneksu do umowy. Jeżeli kredytobiorca nie dotrzyma warunków udzielenia kredytu lub utraci zdolność kredytową wówczas bank może wypowiedzieć umowę lub obniżyć kwotę przyznanego kredytu, jeżeli nie został on wypłacony w całości. W przypadku wypłaty w złotych lub innej walucie niż określona w pkt 2 tabeli bank zastosuje kurs kupna CHF opublikowany w „Tabeli kursów dla kredytów mieszkaniowych i konsolidacyjnych w walutach obcych (...) Bank (...) S.A.” obowiązujący w banku w dniu wypłaty kwoty kredytu lub jego transzy.

Stosownie do postanowień § 6 ust. 1 warunków umowy spłata kredytu następować będzie poprzez obciążanie na rzecz banku rachunku bankowego kredytobiorcy kwotą w złotych stanowiącą równowartość bieżącej raty w CHF, zadłużenia przeterminowanego i innych należności banku w CHF obliczonych przy zastosowaniu kursu sprzedaży CHF opublikowanego w „Tabeli kursów dla kredytów mieszkaniowych i konsolidacyjnych w walutach obcych (...) Bank (...) S.A.” obowiązującego w banku na dwa dni robocze przed terminem każdej spłaty kwoty kredytu. Kredytobiorca zobowiązał się zapewniać wpływ środków pieniężnych na rachunek bankowy kredytobiorcy w wysokości pokrywającej należności banku najpóźniej w dniu poprzedzającym dzień ich płatności. Jeżeli bank prowadzący rachunek bankowy odmówi obciążenia tego rachunku wówczas bank ma prawo do ponawiania obciążeń rachunku bankowego kwotą bieżącej raty powiększoną o zadłużenie przeterminowane oraz inne należności aż do momentu spłaty wszystkich należności banku. Za zgodą banku kredytobiorca może dokonywać spłat kredytu także w inny sposób w tym może dokonać spłaty również w CHF lub innej walucie. Jeżeli spłata kredytu nastąpi w innej walucie niż określona w pkt 2 tabeli wówczas kwota ta zostanie przeliczona najpierw na złote po kursie kupna tej waluty, a następnie na CHF po kursie sprzedaży przy zastosowaniu kursów opublikowanych w „Tabeli kursów dla kredytów mieszkaniowych i konsolidacyjnych w walutach obcych (...) bank (...) S.A.” (**dowód:** umowa kredytu k. 131-141).

Powód przed zawarciem umowy zapoznał się z jej treścią (**dowód:** przesłuchanie P. B. protokół k. 315-316 – 00:02:41-00:18:04, przesłuchanie L. B. protokół k. 316 – 00:18:04-00:19:42).

Powodowie zawierając umowę kredytu denominowanego nr (...) \ (...) zawarli w tym samym dniu, także z tym samym bankiem, kolejną umowę kredytu denominowanego nr (...) na mocy której bank udzielił kredytobiorcom kredytu w wysokości 116 010 CHF (**dowód:** umowa kredytu (...) k. 144-154).

Zgodnie z harmonogramem wypłaty kredytu/transz kredytu stanowiącym załącznik nr 1 do umowy kredytu nr (...) pierwsza transza kredytu miała zostać wypłacona w kwocie 60 283,26 CHF po spełnieniu warunków do wypłaty kredytu do dnia 10 czerwca 2007 roku, druga w kwocie 15 094,54 CHF do dnia 10 sierpnia 2007 roku, trzecia w kwocie 22 641,81 CHF do dnia 10 października 2007 roku, czwarta w kwocie 22 641,81 CHF do dnia 10 stycznia 2008 roku, piąta w kwocie 15 094,54 CHF do dnia 10 marca 2008 roku oraz szósta w kwocie 15 094,04 CHF do dnia 10 czerwca 2008 roku (**dowód:** harmonogram k. 142).

W dniu 31 maja 2007 roku powodowie złożyli zlecenie wypłaty transzy kredytu nr (...) \ (...) na rachunek bankowy dewelopera prowadzony w złotych polskich, wskazując jako walutę przelewu PLN oraz kwotę 50 581,80. P. B. oraz L. B. złożyli także dyspozycję przelania na ich rzecz zwrotu poniesionych kosztów na rachunek prowadzony w PLN w (...) Bank (...) S.A.. Bank w dniu 8 czerwca 2007 roku przelał na rachunek bankowy dewelopera kwotę 22 254,31

CHF oraz na rzecz powodów kwotę 33 588,01 CHF stanowiącą równowartość 76 342,79 zł (**dowód:** zlecenie wypłaty kredytu k. 157-158, potwierdzenie realizacji przelewu k. 160, potwierdzenie realizacji przelewu k. 161).

Powodowie w dniu 2 sierpnia 2007 roku złożyli w pozwanym banku zlecenie wypłaty transzy kredytu nr (...) \ (...) na rachunek dewelopera prowadzony w złotych polskich, wskazując jako walutę przelewu PLN oraz kwotę 33 721,20. Bank w dniu 9 sierpnia 2007 roku przelał na rachunek bankowy dewelopera kwotę 15 166,50 CHF (**dowód:** zlecenie wypłaty kredytu k. 163-164, potwierdzenie realizacji przelewu k. 166).

W dniu 3 października 2007 roku powodowie złożyli zlecenie wypłaty transzy kredytu nr (...) \ (...) na rachunek bankowy dewelopera prowadzony w złotych polskich, wskazując jako walutę przelewu PLN oraz kwotę 50 581,80. Bank w dniu 9 października 2007 roku przelał na rachunek bankowy dewelopera kwotę 23 093,55 CHF (**dowód:** zlecenie wypłaty kredytu k. 168-169, potwierdzenie realizacji przelewu k. 171).

Powodowie w dniu 3 października 2007 roku złożyli w pozwanym banku zlecenie wypłaty w dniu 9 stycznia 2008 roku transzy kredytu nr (...) \ (...) na rachunek dewelopera prowadzony w złotych polskich, wskazując jako walutę przelewu PLN oraz kwotę 50 581,80. Bank w dniu 9 stycznia 2008 roku przelał na rachunek bankowy dewelopera kwotę 23 733,96 CHF (**dowód:** zlecenie wypłaty kredytu k. 173-174, potwierdzenie realizacji przelewu k. 176).

W dniu 3 października 2007 roku powodowie złożyli zlecenie wypłaty w dniu 5 marca 2008 roku transzy kredytu nr (...) \ (...) na rachunek bankowy dewelopera prowadzony w złotych polskich, wskazując jako walutę przelewu PLN oraz kwotę 33 721,20. Bank w dniu 5 marca 2008 roku przelał na rachunek bankowy dewelopera kwotę 15 514,70 CHF (**dowód:** zlecenie wypłaty kredytu k. 178-179, potwierdzenie realizacji przelewu k. 181).

Powodowie w dniu 3 października 2007 roku złożyli w pozwanym banku zlecenie wypłaty w dniu 12 czerwca 2008 roku transzy kredytu nr (...) \ (...) na rachunek dewelopera prowadzony w złotych polskich, wskazując jako walutę przelewu PLN oraz kwotę 28 521,20. W przypadku wystąpienia nadwyżki środków po realizacji wszystkich dyspozycji wypłaty zgodnie z umową powodowie wnieśli o przekazanie jej na ich rachunek bankowy prowadzony w (...) Bank (...) S.A.. Bank w dniu 13 czerwca 2008 roku przelał na rachunek bankowy dewelopera kwotę 13 967,29 CHF oraz na rzecz P. i L. B. kwotę 122,47 CHF tytułem pozostałej kwoty po uruchomieniu kredytu (**dowód:** zlecenie wypłaty kredytu k. 183-184, potwierdzenie realizacji przelewu k. 186, potwierdzenie realizacji przelewu k. 187).

W dniu 15 maja 2007 roku powodowie zawarli z (...) Bank (...) Spółką Akcyjną w W. aneks nr (...) do umowy kredytu nr (...). Na podstawie § 1 aneksu zmianie uległ pkt 12 tabeli umowy w którym wykreślono zapis: „Blokada jednostek uczestnictwa w funduszu inwestycyjnym w wysokości 94 400 zł wraz z pełnomocnictwem na rzecz banku”, oraz dodano zapisy: „Blokada jednostek uczestnictwa w funduszu inwestycyjnym (...) (...) Spółka (...) wraz z pełnomocnictwem na rzecz banku, zastaw na jednostkach uczestnictwa w funduszu inwestycyjnym (...)wraz z blokadą na rzecz banku, zastaw na jednostkach uczestnictwa w funduszu inwestycyjnym (...)wraz z blokadą na rzecz banku, zastaw na jednostkach uczestnictwa w funduszu inwestycyjnym (...) wraz z blokadą na rzecz banku (**dowód:** aneks k. 189).

Powodowie w dniu 16 września 2009 roku zawarli z (...) Bank (...) Spółką Akcyjną w W. aneks nr (...) do umowy kredytu nr (...), w którym zmienione zostały postanowienia tabeli umowy (pkt 10 i 11) dotyczące adresu kredytowanej nieruchomości oraz numeru księgi wieczystej (**dowód:** aneks k. 191-192).

Strony w dniu 15 grudnia 2011 roku zawarły aneks nr (...), w którym dodano postanowienia wymagane przez przepisy ustawy z dnia 29 lipca 2011 roku o zmianie ustawy prawo bankowe oraz niektórych innych ustaw. Na mocy aneksu zmieniono m.in. § 6 warunków umowy umożliwiającą zmianę sposobu spłaty kredytu na spłatę w walucie kredytu, na rachunek bieżącej obsługi kredytu prowadzony CHF. Na mocy aneksu do umowy dodano również informację o sposobie ustalania przez bank kursów w „Tabeli kursów dla kredytów mieszkaniowych i konsolidacyjnych w walutach obcych (...) bank (...) S.A. (**dowód:** aneks nr (...) k. 194-196).

P. B. i L. B. na bieżąco regulują raty z tytułu wykonania umowy kredytowej nr (...) \ (...) z dnia 15 maja 2007 roku. Do grudnia 2011 roku raty spłaty rat następowały poprzez obciążenie ich rachunku bankowego prowadzonego w złotych polskich. Od stycznia 2012 roku kredytobiorcy spłacają kredyt bezpośrednio w walucie CHF (**dowód:** pismo k. 19v-22).

(...) Bank (...) S.A. pismem z dnia 10 sierpnia 2017 roku poinformował powodów, że w dniu wypłaty pierwszej transzy kredytu tj. w dniu 8 czerwca 2007 roku z wypłaconej kwoty kredytu została pobrana prowizja przygotowawcza w wysokości 2 262,75 CHF oraz opłata stanowiąca koszt ubezpieczenia niskiego wkładu własnego w wysokości 1 146,46 CHF, której równowartość wynosi 2 680,65 zł (**dowód:** pismo k. 18-19).

Kolejnym pismem z dnia 10 sierpnia 2017 roku (...) Bank (...) S.A. poinformował powodów, że z tytułu spłat kredytu (...) dokonanych w okresie od 8 czerwca 2007 roku do 4 sierpnia 2017 roku kwota 18 953,88 CHF została zaliczona na poczet spłaty odsetek umownych, 0,01 CHF została zaliczona na poczet spłaty odsetek karnych oraz 88 177,28 CHF została zaliczona na poczet spłaty kapitału (**dowód:** pismo k. 19v-22).

Pismem z dnia 25 sierpnia 2017 roku powodowie wezwali pozwanego do zapłaty kwot 126 550,41 zł oraz 64 183,17 CHF podejmując próbę ostatecznego rozwiązania sporu dotyczącego wypłaty środków pobranych na podstawie wadliwych postanowień umowy kredytu (...) (**dowód:** wezwanie do zapłaty k. 23).

(...) Bank (...) S.A. z siedzibą w W. odmówił zapłaty, twierdząc, że nie znajduje uzasadnienia do wykonania żądania przedstawionego w powyższym piśmie (**dowód:** pismo (...) Banku (...) z 14 września 2017 roku k. 198).

Pozwany bank tworzy tabelę kursów obcych walut dla kredytów mieszkaniowych i konsolidacyjnych w walutach obcych (...) Bank (...) S.A.. Kurs wymiany walut w tabeli ustalany jest przez bank w każdy dzień roboczy w oparciu o średni kurs z rynku walutowego (...) ustalany najpóźniej do godziny 9:30 czasu obowiązującego w Polsce (kurs bazowy). Kurs kupna ustalany jest w oparciu o wzór: kurs kupna=2*kurs bazowy/(2+spread walutowy wyrażony w procentach), a kurs sprzedaży w oparciu o wzór: kurs sprzedaży=kurs bazowy+(spread walutowy wyrażony w procentach*kurs kupna)/2. Wartość spreadu walutowego wyrażonego w procentach na dzień zawarcia umowy wynosił dla waluty CHF 8,5% (**dowód:** aneks nr (...) k. 194-196, **dowód:** zeznania A. P. protokół k. 312-313 – 00:02:39-00:29:05).

(...)Bank w celu udzielenia powodom kredytu w walucie obcej środki na ten cel pozyskał z depozytów posiadanych przez bank (**dowód:** zeznania A. P. protokół k. 312-313 – 00:02:39-00:29:05).

Bank po ukazaniu się w lipcu 2009 roku Rekomendacji S II Komisji Nadzoru Finansowego umożliwił klientom spłatę kredytu w walucie obcej, bez konieczności uzyskania zgody banku. Kredytobiorców poinformowano o możliwości zmiany rachunku do spłaty na rachunek walutowy. Wcześniej, stosownie do postanowień umowy, jedynie za zgodą banku można było dokonać zmiany rachunku do spłaty kredytu bezpośrednio w walucie obcej (**dowód:** zeznania A. P. protokół k. 312-313 – 00:02:39-00:29:05).

Powyzszy stan faktyczny sąd ustalił na podstawie złożonych do akt sprawy dokumentów, w tym kopii umów kredytu, kopii oświadczeń powoda, dokumentów wewnętrznych pozwanego, a także na podstawie zeznań świadków A. P. oraz dowodu z przesłuchania powoda i powódki.

Sąd w całości dał wiarę przedłożonym do akt sprawy dokumentom, bowiem żadna ze stron nie kwestionowała ich autentyczności, a Sąd nie miał podstaw do kwestionowania ich wiarygodności, bądź zawartej w nich treści z urzędu.

Zeznania świadka Sąd uznał za wiarygodne w zakresie przytoczonym w stanie faktycznym, albowiem w sposób spójny i wiarygodny przedstawił on posiadaną przez siebie wiedzę w zakresie kredytu zaciągniętego przez powodów, możliwości negocjowania kursu wypłaty kredytu, ustalania kursu kupna i sprzedaży waluty obcej, pozyskiwania przez bank waluty obcej w celu udzielenia kredytów walutowych oraz umożliwienia spłaty kredytów w ich walucie.

Co do zeznań powoda oraz powódki Sąd dał im wiarę w zakresie opisanym w stanie faktycznym, w szczególności w zakresie procesu wyboru oraz zawierania umowy kredytowej przez małżonków w pozwanym banku. Sąd nie dał wiary zeznaniom powodów, którzy utrzymywali, że nie posiadali oni wiedzy i nie zostali poinformowani o ryzyku kursowym oraz o ryzyku związanym z oprocentowaniem kredytu mieszkaniowego zmienną stopą procentową. Ustalony stan faktyczny oraz zebrany materiał dowodowy, w szczególności składane w toku zawierania umowy kredytowej oświadczenia wskazuje, iż w chwili zawierania umowy kredytu powodowie posiadali pełną świadomość różnicy pomiędzy kredytem złotowym, a oferowanym kredytem denominowanym do waluty obcej, jak również ryzyk wiążących się z zawarciem umowy kredytowej denominowanej do CHF. Niewątpliwie powodowie w oparciu o otrzymane dane dokonali własnej analizy opłacalności każdego z produktów finansowych i zgodnie z nią dokonali wyboru kredytu.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie i podlegało oddaleniu w całości.

Zasadą jest, że każde przejście wartości majątkowej z jednej osoby na drugą musi być prawnie uzasadnione. W związku z tym stosownie do art. 405 k.c., kto bez podstawy prawnej uzyskał korzyść majątkową kosztem innej osoby, obowiązany jest do wydania korzyści w naturze, a gdyby nie było to możliwe, do zwrotu jej wartości.

Przepis ten – w myśl art. 410 § 1 k.c. – stosuje się w szczególności do świadczenia nienależnego. Świadczenie jest nienależne, jeżeli ten, kto je spełnił, nie był w ogóle zobowiązany lub nie był zobowiązany względem osoby, której świadczył, albo jeżeli podstawa świadczenia odpadła lub zamierzony cel świadczenia nie został osiągnięty, albo jeżeli czynność prawna zobowiązująca do świadczenia była nieważna i nie stała się ważna po spełnieniu świadczenia (§ 2).

Zaznaczyć również należy, że przewidziana w prawie polskim sankcja bezskuteczności niedozwolonego postanowienia umownego nie stoi w opozycji do instytucji nieważności czynności prawnej sprzecznej z ustawą lub zasadami współżycia społecznego, o której mowa w art. 58 § 1 i 2 k.c.. Niezwiązanie konsumenta niedozwolonym postanowieniem umownym nie oznacza jeszcze nieważności czynności prawnej.

Umowa kredytu bankowego jest umową nazwaną uregulowaną w art. 69 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe (dalej: prawo bankowe).

Zgodnie z treścią art. 69 ust. 1 przez umowę kredytu bank zobowiązuje się oddać do dyspozycji kredytobiorcy na czas oznaczony w umowie kwotę środków pieniężnych z przeznaczeniem na ustalony cel, a kredytobiorca zobowiązuje się do korzystania z niej na warunkach określonych w umowie, zwrotu kwoty wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami w oznaczonych terminach spłaty oraz zapłaty prowizji od udzielonego kredytu.

Jak stanowi ust. 2 przytoczonego przepisu umowa kredytu powinna być zawarta na piśmie i określać w szczególności: 1) strony umowy, 2) kwotę i walutę kredytu, 3) cel, na który kredyt został udzielony, 4) zasady i termin spłaty kredytu, 5) wysokość oprocentowania kredytu i warunki jego zmiany, 6) sposób zabezpieczenia spłaty kredytu, 7) zakres uprawnień banku związanych z kontrolą wykorzystania i spłaty kredytu, 8) terminy i sposób postawienia do dyspozycji kredytobiorcy środków pieniężnych, 9) wysokość prowizji, jeżeli umowa ją przewiduje, 10) warunki dokonywania zmian i rozwiązania umowy.

W art. 69 ust 2 prawa bankowego wskazano zatem, jakie niezbędne postanowienia powinny być zawsze ujawnione w tej umowie bankowej. Nie wszystkie z tych elementów stanowią *essentialia negotii* umowy kredytowej. Elementów konstrukcyjnych tej umowy poszukiwać należy w art. 69 ust 1 prawa bankowego, zgodnie z którym – „bank zobowiązuje się oddać do dyspozycji kredytobiorcy na czas oznaczony w umowie kwotę środków pieniężnych z przeznaczeniem na ustalony cel, a kredytobiorca zobowiązuje się do korzystania z niej na warunkach określonych w umowie, zwrotu kwoty wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami w oznaczonych terminach spłaty oraz zapłaty prowizji od udzielonego

kredytu”. Oznacza to, że bank zobowiązuje się do wydania określonej sumy pieniężnej, a kredytobiorca do zwrotu wykorzystanej sumy kredytu i zapłacenia odsetek kapitałowych.

Z treści dołączonej do akt sprawy umowy kredytowej wynika, iż pozwany udzielił powodom kredytu w kwocie 150 850 CHF, przy czym to na wniosek kredytobiorców i zgodnie z ich dyspozycją kwota kredytu została wypłacona w złotych na wskazanie przez nich rachunki prowadzone w PLN. Umowa zawarta między stronami reguluje także, zasady i termin spłaty kredytu, jak również wysokość oprocentowania kredytu i warunki jego zmiany. Niewątpliwie zawarte w umowie kredytowej postanowienia wskazują jednoznacznie, iż jest to umowa kredytu denominowanego, przewidziana w art. 69 prawa bankowego. Rozkład wzajemnych obowiązków stron zastrzeżony w umowie jest typowy dla umowy kredytowej i odpowiada wprost jej definicji – bank oddał powodom do dyspozycji kwotę wyrażoną w CHF, przy czym każdorazowa transza kredytu wypłacana na rzecz, czy to dewelopera, czy to kredytobiorców została przeliczona i wypłacona w PLN według kursu kupna waluty obcej, zaś powodowie są zobowiązani zwrócić kapitał kredytu i zapłacić odsetki. Brak jest zatem jakichkolwiek podstaw, by kwestionować dopuszczalność tego rodzaju konstrukcji prawnej. W szczególności nie można twierdzić, że taka umowa jest sprzeczna z ustawą prawo bankowe. Taki pogląd – o dopuszczalności umowy kredytu denominowanego w walucie obcej w oparciu o art. 353 k.c. i 69 Prawa bankowego – wyrażony został przez Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 22 stycznia 2016 roku (I CSK 1049/14, Opubl: Biuletyn SN rok 2016, Nr 5), a Sąd orzekający w niniejszej sprawie w całości go podziela.

Zawarta umowa niewątpliwie w sposób prawidłowy określa wysokość kredytu, jak również jego koszty. Ponadto zdaniem Sądu Okręgowego nawet uzgodnienie przez strony, że kredyt zostanie wypłacony w innej walucie niż waluta kredytu nie pozostaje w sprzeczności z naturą zobowiązania, którego źródłem jest umowa kredytu, nie narusza również prawa, ani zasad współżycia społecznego. Jeżeli strony uzgodniły, że bank zobowiązał się do oddania do dyspozycji kredytobiorcy oznaczonej sumy w CHF oraz, że wypłata kwoty kredytu i jego rozliczenie nastąpi w innej walucie niż waluta kredytu, to kredyt niewątpliwie mógł zostać wypłacony i rozliczony w innej walucie niż waluta kredytu i nie oznacza to sprzeczności z naturą zobowiązania lub zasadami współżycia społecznego. Ponadto zdaniem Sądu w kontekście stosunków prawnych łączących bank z jego klientami (stosunków umownych o charakterze ekonomicznym) przyjąć trzeba, że zasady współżycia społecznego wymagają od stron tych stosunków uczciwości (uczciwego obrotu) oraz lojalności. Powodowie wypełnili wniosek kredytowy, zostali zapoznani z ryzykiem kursowym i ryzykiem zmiany stopy procentowej, co potwierdzili pisemnymi oświadczeniami. W takiej sytuacji brak jest podstaw dla twierdzenia, że umowa ta narusza zasady współżycia społecznego.

Podnieść należy, że w dacie zawarcia przedmiotowej umowy obowiązywały art. 3 ust 3 i art. 9 ust. 1 pkt 15 Prawa dewizowego z dnia 27 lipca 2002 r. (tj. Dz.U. z 2017 r. poz. 679), zgodnie z którymi ograniczenie w zawieraniu umów oraz dokonywaniu innych czynności prawnych, powodujących lub mogących powodować dokonywanie w kraju rozliczeń w walutach obcych, a także dokonywaniu w kraju takich rozliczeń określonych, nie stosuje się do obrotu dewizowego dokonywanego z udziałem banków lub innych podmiotów mających siedzibę w kraju, w zakresie działalności podlegającej nadzorom: bankowemu, ubezpieczeniowemu, emerytalnemu lub nad rynkiem kapitałowym, sprawowanym na podstawie odrębnych przepisów, prowadzonej przez te podmioty na rachunek własny lub rachunek osób trzecich uprawnionych na podstawie ustawy lub zezwolenia dewizowego do dokonania obrotu dewizowego podlegającego tym ograniczeniom.

W świetle przytoczonych przepisów dopuszczalne było zawarcie z bankiem umowy o kredyt wyrażony w walucie obcej i skutkujący koniecznością spłaty kredytu w walucie obcej. Przepisy te nie wykluczają możliwości zastrzeżenia w umowie kredytu, zgodnie z zasadą swobody umów wyrażoną w art. 353¹ k.c., że wypłata kredytu wyrażonego w walucie obcej nastąpi w walucie polskiej oraz że także w PLN nastąpi spłata tego kredytu. Zawarcie w umowie takich postanowień nie sprzeciwiają się przepisy prawa, a nadto uzasadnione są one celem umowy kredytu, który miał sfinansować nabycie nieruchomości w Polsce za PLN i miał być spłacany przez kredytobiorców osiągających dochody w PLN.

Przechodząc do oceny spełnienia przesłanek warunkujących wystąpienie bezpodstawnego wzbogacenia wskutek spełnienia świadczenia nienależnego poprzedzić musi badanie spornych postanowień pod kątem tego, czy wypełniły one znamiona przewidziane w art. 385¹ § 1 k.c. (tzw. kontrola incydentalna).

Problematykę abuzywności postanowień umownych reguluje przepis art. 385¹ § 1 k.c., zgodnie z którym postanowienia umowy zawieranej z konsumentem niezgodnione z indywidualnie nie wiążą go, jeżeli kształtują jego prawa i obowiązki w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy (niedozwolone postanowienia umowne). Nie dotyczy to postanowień określających główne świadczenia stron, w tym cenę lub wynagrodzenie, jeżeli zostały sformułowane w sposób jednoznaczny. § 2 powołanego przepisu wskazuje, że jeżeli postanowienie umowy zgodnie z § 1 nie wiąże konsumenta, strony są związane umową w pozostałym zakresie. § 3 definiuje niezgodnione indywidualnie postanowienia umowy jako te, na których treść konsument nie miał rzeczywistego wpływu. W szczególności odnosi się do postanowień umowy przyjętych z wzorca umowy zaproponowanego konsumentowi przez kontrahenta. Zgodnie z § 4 powołanego przepisu ciężar dowodu, że postanowienie zostało uzgodnione indywidualnie spoczywa na tym, kto się na to powołuje.

W sprawie niniejszej sporne postanowienia objęte są umową kredytu, której treść w pierwszej kolejności ustalona została w oparciu o preferencje konsumentów zgłoszone we wniosku o udzielenie kredytu. Ostatecznie sama treść umowy nie była indywidualnie uzgadniana, co do końcowego słownego brzmienia, lecz na kształt ostatecznie przyjętego wariantu tej umowy i w ogóle decyzję o jej zawarciu decydujący wpływ mieli powodowie, o czym jeszcze w dalszej części uzasadnienia. Podkreślić jednakże należy, że w zasadzie powodów nie interesował sposób ustalania przez bank kursu franka szwajcarskiego, chcąc zaciągnąć kredyt najważniejszymi dla nich elementami były: kurs franka, koszt kredytu i wysokość raty.

W ocenie Sądu dla rozstrzygnięcia sprawy nie mają decydującego znaczenia uprzednio wydane orzeczenia sądowe w innych sprawach, albowiem każdorazowo sąd obowiązany jest do dokonania całościowej oceny materiału dowodowego w celu ustalenia wiążącej strony treści stosunku prawnego. W szczególności nie można uprościć badania sprawy poprzez odwołanie się do prejudycjalnego waloru wyroków Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumenta. Tym samym konieczna jest całościowa kontrola, polegająca na badaniu wszystkich przesłanek abuzywności. Jest to sytuacja najwłaściwsza z punktu widzenia założeń procedury cywilnej, gdyż pozwala w oparciu o przeprowadzone postępowanie dowodowe w sposób wszechstronny i niezredukowany zrekonstruować wszystkie istotne dla przedmiotowego indywidualnego stosunku prawnego okoliczności.

Zakres zastosowania przytoczonej regulacji art. 385¹ k.c. sprowadza się do umów zawieranych przez przedsiębiorców z konsumentami. Dotyczy on jedynie postanowień innych niż określające główne świadczenia stron, niezgodnionych z konsumentem indywidualnie. Ponadto przesłankami uznania postanowień umownych jest taka ich treść, która kształtuje prawa i obowiązki konsumenta w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając ich interesy. Należy wobec tego zbadać umowę wiążącą strony w aspekcie wszystkich powołanych przesłanek.

Bezspornie stosunek prawny wynikający z przedmiotowej umowy kredytu stawia powodów w roli konsumentów, pozwanego zaś w roli przedsiębiorcy, natomiast kwestionowane przez kredytobiorców klauzule zawarte w umowie, w ocenie Sądu nie regulują głównych świadczeń stron. Zauważyć jednak należy, że w judykaturze istnieje spór co do przyjęcia, czy klauzule denominacyjne regulują świadczenie główne, czy też nie. W przypadku uznania, że w przedmiotowej sprawie klauzule denominacyjne określałyby świadczenie główne, Sąd pozbawiony byłby możliwości badania jej abuzywności.

Zwrócić należy uwagę na realia zawierania umów w sprawach takich jak niniejsza, polegające na tym, że z jednej strony bank posiada pewną paletę instrumentów finansowych do wyboru i uzgodnienia, zaś z drugiej strony konsument zgłasza pod adresem banku swoje konkretne potrzeby (najpierw w drodze ustnej, a po dopasowaniu konkretnego instrumentu do jego potrzeb – w drodze wniosku o udzielenie kredytu). W okolicznościach niniejszej sprawy powodowie pragnęli zaciągnąć u pozwanego kredyt na zakup mieszkania, z niską ratą i ogólnymi kosztami, jak

również atrakcyjnym wówczas z ekonomicznego punktu widzenia kursem waluty obcej, przy czym oferta kredytu denominowanego zaprezentowana przez pozwany bank w odczuciu powodów była dla nich najbardziej korzystna. W rezultacie zgłoszone potrzeby pożyczkowe wywołały ze strony banku przedstawienie oferty, która mogłaby tego rodzaju potrzebom sprostać. Ostatecznie klient nie pretenduje nawet do ingerencji w treść postanowień, albowiem otrzymuje satysfakcjonujące z punktu widzenia jego potrzeb warunki umowne, co z resztą miało miejsce w przedmiotowej sprawie. Powodowie zdecydowali się na zaciągnięcie kredytu we franku szwajcarskim z uwagi na atrakcyjność raty, która była znacznie niższa aniżeli w przypadku kredytu złotowego. Decyzję tę podjęli nie tylko po zaprezentowaniu symulacji kredytowych przez doradcę banku, ale jak również na podstawie własnych kalkulacji. Niewątpliwie powodowie nie wywierali wpływu na konkretne brzmienie postanowień końcowej umowy, to jednak zważyć należy, że kształt zaproponowanych warunków umownych był ściśle zdeterminowany potrzebami powodów świadomie przez nich zgłaszanymi. Sąd podkreśla jednak, że wskazana okoliczność nie obala wprawdzie przesłanki niezgodnienia indywidualnego postanowień warunków umów z konsumentem, ale nie pozostaje bez wpływu na ocenę zaistnienia dalszych przesłanek, o których mowa w przepisie art. 385¹ k.p.c. (rażącego naruszenia interesu konsumenta i sprzeczności dobrymi obyczajami).

Dodać należy, że zgodnie z art. 385¹ § 4 k.c. ciężar dowodu, że postanowienie zostało uzgodnione indywidualnie spoczywa na tym, kto się na to powołuje. Jakkolwiek powodowie nie negocjowali umowy, to wskazać również należy, że pozwany bank nie zaoferował dowodu, który uwierzytelniłby okoliczność, że powodowie mogli mieć, czy też mieli wpływ na treść kwestionowanych postanowień objętych warunkami umowy, z wyłączeniem kursu waluty, który w wyniku wynegocjowania umieszczony zostałby w ostatnim punkcie tabeli umowy, a nie w kwestionowanych klauzulach, o czym zeznała świadek A. P..

W odniesieniu do przesłanek sprzeczności postanowień z dobrymi obyczajami i rażącego naruszenia interesów konsumenta Sąd przychyliła się do stanowiska strony pozwanej, że powodowie nie wykazali zajścia tychże przesłanek w niniejszym postępowaniu co do żadnej ze spornych klauzul.

Odnosząc się do kwestionowanych przez powodów postanowień umownych nie sposób uznać, że są one rażąco naruszającymi interesy konsumenta postanowieniami umownymi sprzecznymi z dobrymi obyczajami.

O rażącym naruszeniu interesów konsumenta można mówić wtedy, gdy dochodzi do istotnej i nieusprawiedliwionej dysproporcji praw i obowiązków na niekorzyść konsumenta. Rażące naruszenie należy interpretować jako znaczne odbieganie przyjętego uregulowania od zasad uczciwego wyważenia praw i obowiązków. Naruszenie interesów konsumenta ma być niewątpliwe, bezsporne i nacechowane znacznym ujemnym ładunkiem (por. m. in. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 13 lipca 2005 roku sygn. akt I CK 832/04).

W ocenie sądu zastosowane w umowach postanowienia kwestionowane przez powodów nie są niedozwolonymi postanowieniami umownymi w rozumieniu art. 385⁽¹⁾ § 1 k.c. Abuzywność klauzul denominacyjnych wywodzona była przez powodów z faktu, że miernikiem denominacji był kurs waluty CHF ustalany w sposób dowolny i jednostronny przez bank.

Zarzut dowolności postępowania banku w zakresie sposobu kształtowania kursu walut zawartych w tabelach kursowych w dużej mierze nie ma mocy. Oczywiście umowy kredytu denominowanego z istoty swojej są takiego rodzaju, że kredytobiorca jako strona umowy pozostaje bez wpływu na parametry aktualnego probierza wysokości należnej raty. Lecz nie oznacza to ipso facto, że przedsiębiorca (bank) wpływa na ten probierz w sposób dowolny.

Wskazać należy, że tabele kursowe banku stanowiące punkt odniesienia dla denominacji są realizacją obowiązku banku wynikającego z art. 111 ust. 1 pkt 3 prawa bankowego z dnia 29 sierpnia 1997 roku, zgodnie z którym bank jest obowiązany ogłaszać w miejscu wykonywania czynności, w sposób ogólnie dostępny stosowane kursy walutowe. Co istotne, tabela kursowa banku obowiązuje go nie tylko na potrzeby waloryzacji kredytów indeksowanych w walucie obcej, lecz także w zakresie pozostałych czynności bankowych zależnych od kursu walutowego, czy związanych z obrotem walutą. Tym samym bank zmuszony jest do dostosowania się do czynników umożliwiających konkurencję

na tym tle w stosunku do pozostałych podmiotów rynku finansowego i odzwierciedlać realne tendencje rynkowe. Do tych czynników należą bieżące notowania kursów wymiany walut na rynku międzybankowym, podaż i popyt na waluty na rynku krajowym i inne. Oznacza to, że kryteria, które ostatecznie decydują o kursie ogłoszonym w tabeli, nie pozostają li tylko w gestii banku, natomiast twierdzenie strony powodowej, że zapis umowy odsyłający do omawianych mierników denominacji daje pole dla nieakceptowalnej dowolności banku w kształtowaniu obowiązków konsumenta, jest nieuprawnione.

Za bezzasadny należy również uznać zarzut powodów, jakoby umowa, jej warunki nie precyzowały sposobu oraz kryteriów, zasad, przesłanek, warunków, czy też czynników określania przez bank wysokości kursów kupna i sprzedaży walut, skoro jak zeznał P. B., na etapie zawierania umowy nie interesował go sposób ustalania przez bank kursu franka szwajcarskiego. Zresztą w tym też zakresie nie zadawał doradcy kredytowemu banku żadnych pytań. Kurs dla powoda okazał się dolegliwy wówczas kiedy Bank Szwajcarii uwolnił stopy procentowe, co skutkowało wzrostem kursu CHF.

Przy ocenie treści postanowień umownych pod kątem ich ewentualnej abuzywności należy mieć na względzie reguły ogólne wykładni, którym podlegały oświadczenia woli stron w chwili zawierania umowy. Zgodnie z art. 65 § 1 k.c. oświadczenie woli należy tak tłumaczyć jak wymagają tego ze względu na okoliczności, w których złożone zostało, zasady współżycia oraz ustalone zwyczaje. W umowach z kolei należy raczej badać, jaki był zgodny zamiar stron i cel umowy, aniżeli opierać się na dosłownym jej brzmieniu (§ 2). W tym kontekście należy badać wyprowadzenie niejako poza umowę miernika wartości świadczeń, poprzez odwołanie się do wartości rynkowej waluty CHF, na którą to wartość w ostatecznie żadna ze stron umowy nie miała realnego wpływu, a co prowadziło do destabilizacji wartości świadczeń umownych. Przy czym destabilizacja ta wiązała się zarówno z największym atutem kredytów walutowych (niskie oprocentowanie kredytu), jak i z ostatecznie dużym i nieuniknionym ryzykiem ekonomicznym. O tym ryzyku powodowie byli informowani, co znajduje odzwierciedlenie zarówno w oświadczeniach dołączonych do akt sprawy. W ocenie Sądu powodowie w chwili zawierania umowy zdawali sobie sprawę, czym jest ryzyko kursowe, jakie są zalety i wady zaciąganego kredytu, byli zaznajomieni z mniej ryzykownymi instrumentami oferowanymi przez bank, a także rozumieli mechanizmy kształtowania raty, co potwierdzają złożone przez nich na etapie ubiegania się o kredyt oświadczenia.

Zgodnie z art. 354 k.c. dłużnik powinien wykonywać zobowiązanie zgodnie z jego treścią i w sposób odpowiadający jego celowi społeczno-gospodarczemu oraz zasadom współżycia społecznego, a jeżeli istnieją w tym zakresie ustalone zwyczaje – także w odpowiadający tym zwyczajom. W taki sam sposób powinien współdziałać przy wykonywaniu zobowiązania wierzyciel. Należy wyraźnie stwierdzić, że powodowie dokonali świadomie wyboru kredytu i jego warunków, które to w chwili zawierania umowy niewątpliwie były dla nich korzystne. Dopiero z perspektywy czasu ocenili, że kredyt nie był dla nich korzystny, jak się tego spodziewali, co było jednak przede wszystkim wynikiem wzrostu kursu CHF, natomiast nie było to wynikiem naruszenia dobrych obyczajów przy zawieraniu umowy kredytu. Niewątpliwie ryzyko jest zawsze wpisane w tego rodzaju transakcje z uwagi na wahania kursów walut, co jednak nie daje podstaw do uznania w efekcie postanowień umownych jako naruszających dobre obyczaje czy też uzasadnione interesy strony. Istotna jest w ocenie Sądu również okoliczność, że strony w umowie zastrzegły, iż za zgodą banku powodowie od samego początku zaciągnięcia zobowiązania mogą regulować zobowiązania ratalne w walucie kredytu, jak również to, że w wykonaniu zaleceń Rekomendacji S (II) Komisji Nadzoru Finansowego Bank ogłosił możliwość spłaty rat kapitałowo-odsetkowych bezpośrednio w walucie kredytu bez konieczności uzyskiwania w tym zakresie jego zgody. Nie ulega zatem wątpliwości, że powodowie mogli spłacać raty kredytu bezpośrednio w jego walucie, już od moment zawarcia umowy, jednakże zdecydowali się na powyższe dopiero od stycznia 2012 roku. Wykorzystanie tej sposobności umożliwiło powodom uniknięcie kosztów związanych z różnicami kursowymi, które okazały się dolegliwe zwłaszcza wobec zmian kursowych i wzrostu kursu.

Konkludując, należy wskazać, że Sąd nie stwierdził podstaw dla uznania kwestionowanych klauzul zwartych w umowie jako niewiązących, a umowy jako nieważnej. Wobec powyższego powództwo podlegało oddaleniu na zasadzie art. 405 k.c. a contrario.

Z uwagi na niezasadność powództwa wynikającą z wyżej przytoczonych racji Sąd pominął rozważania dotyczące podniesionego przez stronę pozwaną zarzutu przedawnienia roszczenia.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w oparciu o zasadę odpowiedzialności za wynik procesu. Na koszty strony pozwanej złożyło się wynagrodzenie pełnomocnika w kwocie 5 400 złotych obliczone na podstawie § 2 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. z 2015 roku poz. 1800 z późn. zm.) oraz zwrot kosztów opłaty skarbowej od udzielonego pełnomocnictwa w kwocie 17 złotych.